

การประเมินการปฏิบัติตาม

มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

สำนักงาน ปปง.

ความเป็นมาของการประเมิน การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

- พันธกรณีตามอนุสัญญาเวียนนา (ยาเสพติด)/ องค์การอาชญากรรมข้ามชาติ/ต่อต้านการทุจริต/ต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้มีมติที่ 1617 (ปี 2548) กำหนดให้ประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติมีมาตรการ AML/CFT และปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ FATF อย่างเต็มรูปแบบ
- ML/FT มีลักษณะการกระทำความผิดข้ามชาติที่แก้ปัญหโดยประเทศเดียวเพียงลำพังไม่ได้
- แรงกดดันจากมหาอำนาจ

ผลกระทบหากไทยไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

- ถูกจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงด้าน ML/FT
- ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและภาคการเงิน
 - ผลเสียที่เกิดต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศ
 - อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

ผลการประเมินของไทย

รอบที่ 1: ปี 2545 ผ่าน

รอบที่ 2: ปี 2550

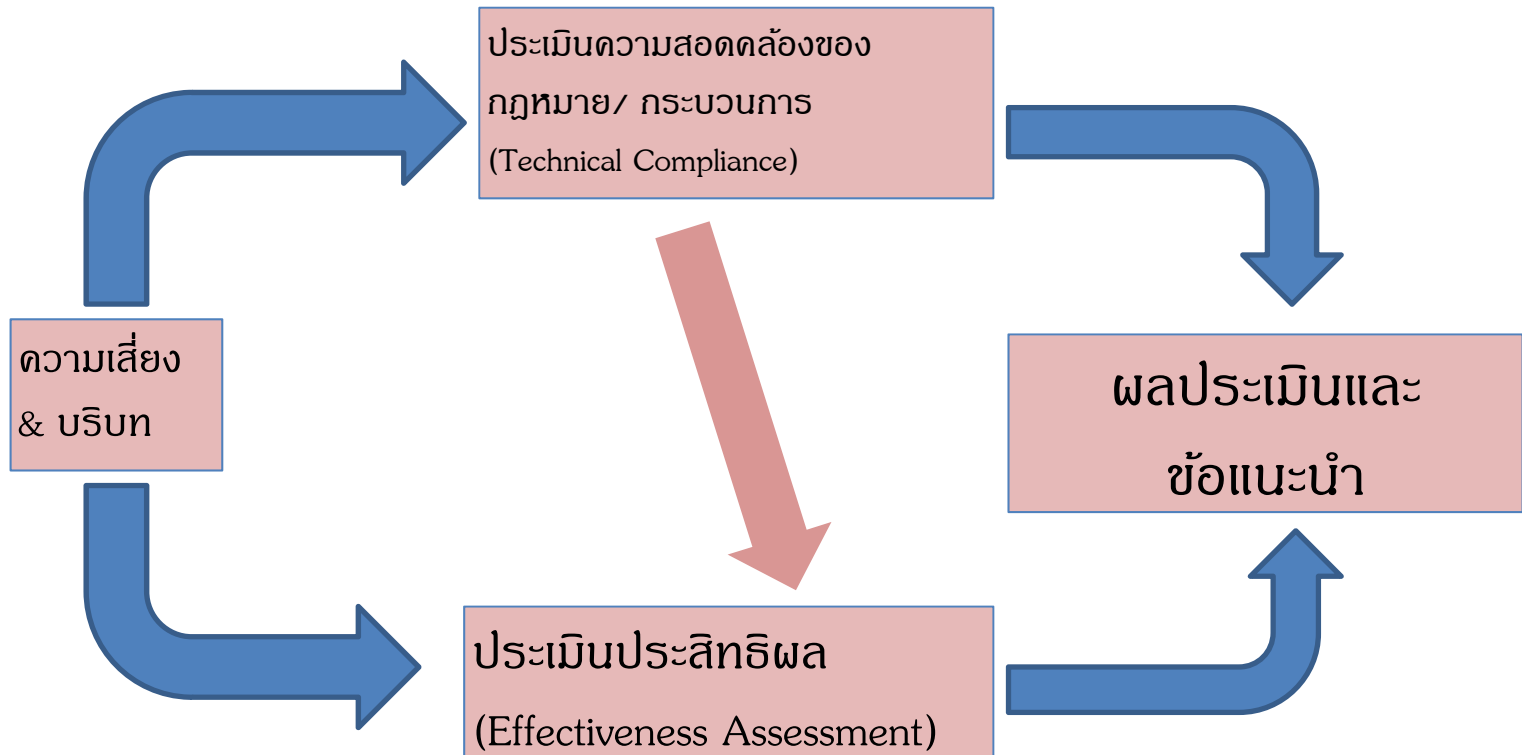
- ปฏิบัติตามอย่างสมบูรณ์ 2
- ปฏิบัติตามส่วนใหญ่.....4
- ปฏิบัติตามบางส่วน29
- ไม่ปฏิบัติตาม.....13
- ไม่มีในบริบทไทย..... 1

ภาพรวมคะแนนการปฏิบัติตาม คือ **31%**

รายการที่ต้องปรับปรุงตามคำแนะนำของ
คณะผู้ประเมินเพื่อให้มีการปฏิบัติได้อย่าง
สอดคล้องกับมาตรฐานสากลจำนวน147 ข้อ

กระบวนการประเมิน

การประเมินเชิงเทคนิค

(ความสอดคล้องของกฎหมาย/กระบวนการ)

ประเมินตามข้อแนะนำ 40 ข้อ:

- กฎหมาย/ระเบียบ/สภาพบังคับทางกฎหมาย
- สถาบัน (อำนาจหน้าที่ขององค์กร/ ขั้นตอนและกระบวนการทำงาน)

ภาพรวม: ข้อเสนอแนะ 40 ข้อ (2555)

- A.** นโยบาย AML/CFT และ
การประสานงาน
- B.** การฟอกเงิน & การริบทรัพย์
- C.** การก่อการร้าย & การแพร่กระจาย
อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง
- D.** มาตรการเชิงป้องกัน
- E.** ความโปร่งใส & การเป็นเจ้าของ
ผู้รับผลประโยชน์ของนิติบุคคล
- F.** อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
(FIU/ LEAs)
- G.** ความร่วมมือระหว่างประเทศ

The FATF logo is a shield-shaped emblem. At the top, the letters 'FATF' are written in a large, white, sans-serif font. Below the text is a stylized white graphic consisting of three curved, overlapping shapes that resemble a globe or a stylized 'S' shape. The entire logo is set against a dark grey background.

FATF

การประเมิน **ประสิทธิผล**

พิจารณาผลการดำเนินงานของระบบ **AML/CFT**

- ประเมินผลลัพธ์ระยะสั้น (Immediate outcome (IO))
11 ด้าน
- มีประเด็นพิจารณาสำคัญ (Core Issues) สำหรับ IO แต่ละด้าน

ประสิทธิผล

ดูจากอะไร

Immediate Outcomes (IO) 11 ด้าน

- (1) **เข้าใจความเสี่ยง** ด้าน ML/FT และดำเนินการตามความเสี่ยง และมีการประสาน**ความร่วมมือภายในประเทศ**ในการต่อต้าน ML/FT
- (2) ให้**ความร่วมมือระหว่างประเทศ**อย่างเหมาะสมในการให้ข้อมูลทั้งด้านข่าวกรองทางการเงิน หลักฐานและสนับสนุนการดำเนินการกับอาชญากรและทรัพย์สิน
- (3) **หน่วยกำกับดูแล**กำกับกับการปฏิบัติตามด้าน AML/CFT ของ FIs และ DNFBPs อย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยง

Immediate Outcomes (IO) 11 ด้าน

- (4) FIs และ DNFBPs มีการรายงานธุรกรรมสงสัย และปฏิบัติ ตามมาตรการเชิงป้องกันด้าน AML/CFT อย่างเพียงพอ ตามระดับความเสี่ยง
- (5) ป้องกันนิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย จากการถูกใช้เพื่อ ML/FT และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถ เข้าถึงข้อมูลผู้รับประโยชน์ได้
- (6) พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ข่าวกรองทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ ในการสืบสวนด้าน ML/FT อย่างเหมาะสม

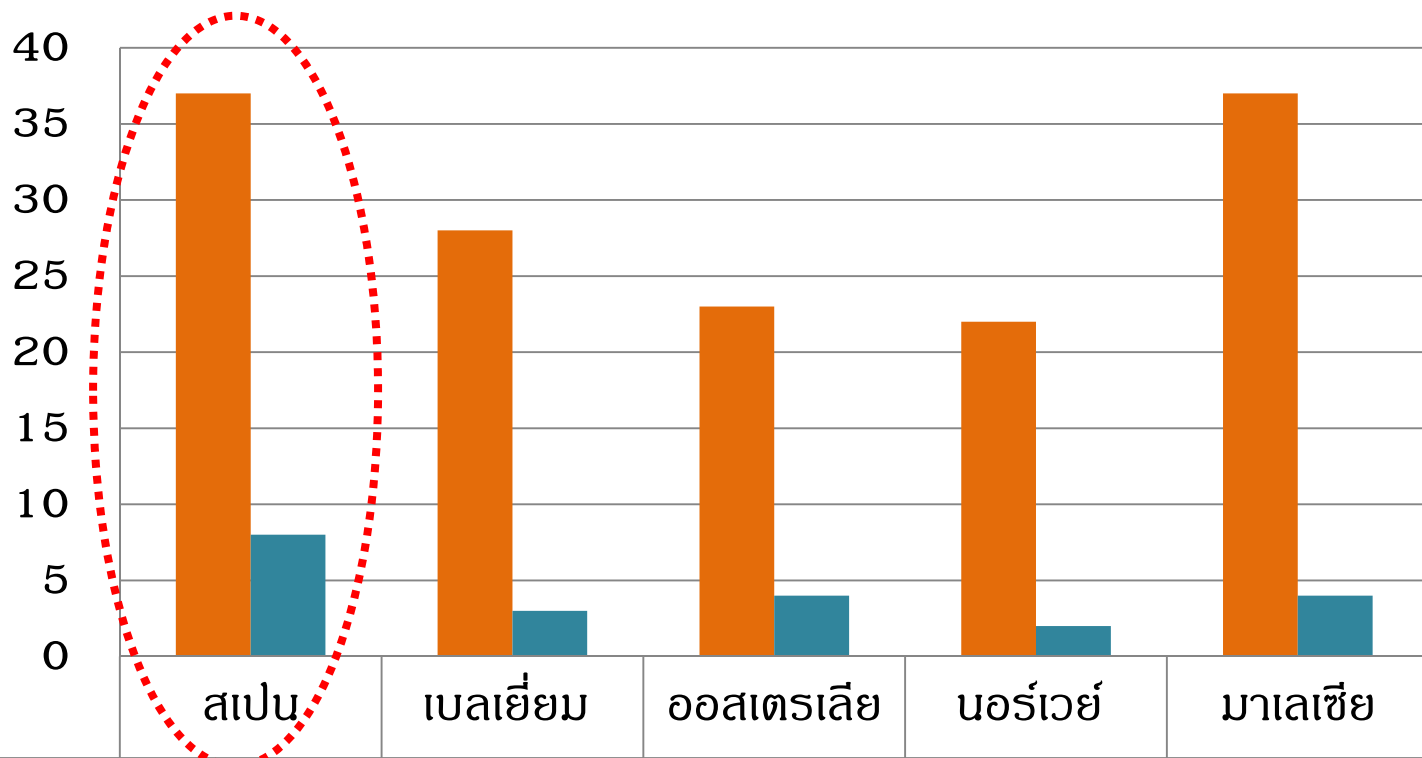
Immediate Outcomes (IO) 11 ด้าน (ต่อ)

- (7) ดำเนินการสืบสวนและดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินและมีบทลงโทษที่รุนแรงได้สัดส่วนและมีผลยับยั้งการกระทำ ความผิด
- (8) ทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำ ความผิด
- (9) ดำเนินการสืบสวนและลงโทษผู้กระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมีบทลงโทษที่รุนแรงได้สัดส่วนและมีผลยับยั้งการกระทำ ความผิด

Immediate Outcomes (IO) 11 ด้าน (ต่อ)

- (10) ป้องกันการระดมทุน เคลื่อนย้ายเงินทุน การใช้ทุนและ
การใช้**องค์กรไม่แสวงหากำไร**โดยผู้ก่อการร้าย องค์กรก่อ
การร้ายและผู้สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- (11) ป้องกันไม่ให้บุคคลหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการ
แพร่กระจาย **WMD** ระดมทุน เคลื่อนย้ายเงินทุน และใช้ทุน
ตามแนวทางของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

ผลการประเมินรอบที่ 4 ของ FATF

■ TC (ข้อ)	37	28	23	22	37
■ IO (ด้าน)	8	3	4	2	4

แผนการเตรียมความพร้อม

2557

2558

2559

- ประเมินตนเอง
- ทำรายงานประเมินความเสี่ยง (NRA)
- สร้างกลไกเก็บสถิติ

ระยะที่ 1

เรียนรู้จากประสบการณ์ & รู้จักตนเอง (KYS)

- ฝ่ายการเมืองแสดงความมุ่งมั่น
- แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- รวบรวมข้อมูลเพื่อทำรายงานประเมินตนเอง
- แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมฯ
- ทบทวนยุทธศาสตร์ชาติด้าน AML/CFT
- จัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของไทย

ระยะที่ 2

เตรียมความพร้อม & แก้ไขข้อบกพร่อง

- เผยแพร่ผล NRA
- ทำรายงานประเมินตนเอง
- การประเมินจำลอง
- กิจกรรมสร้างความตระหนัก

ระยะที่ 3

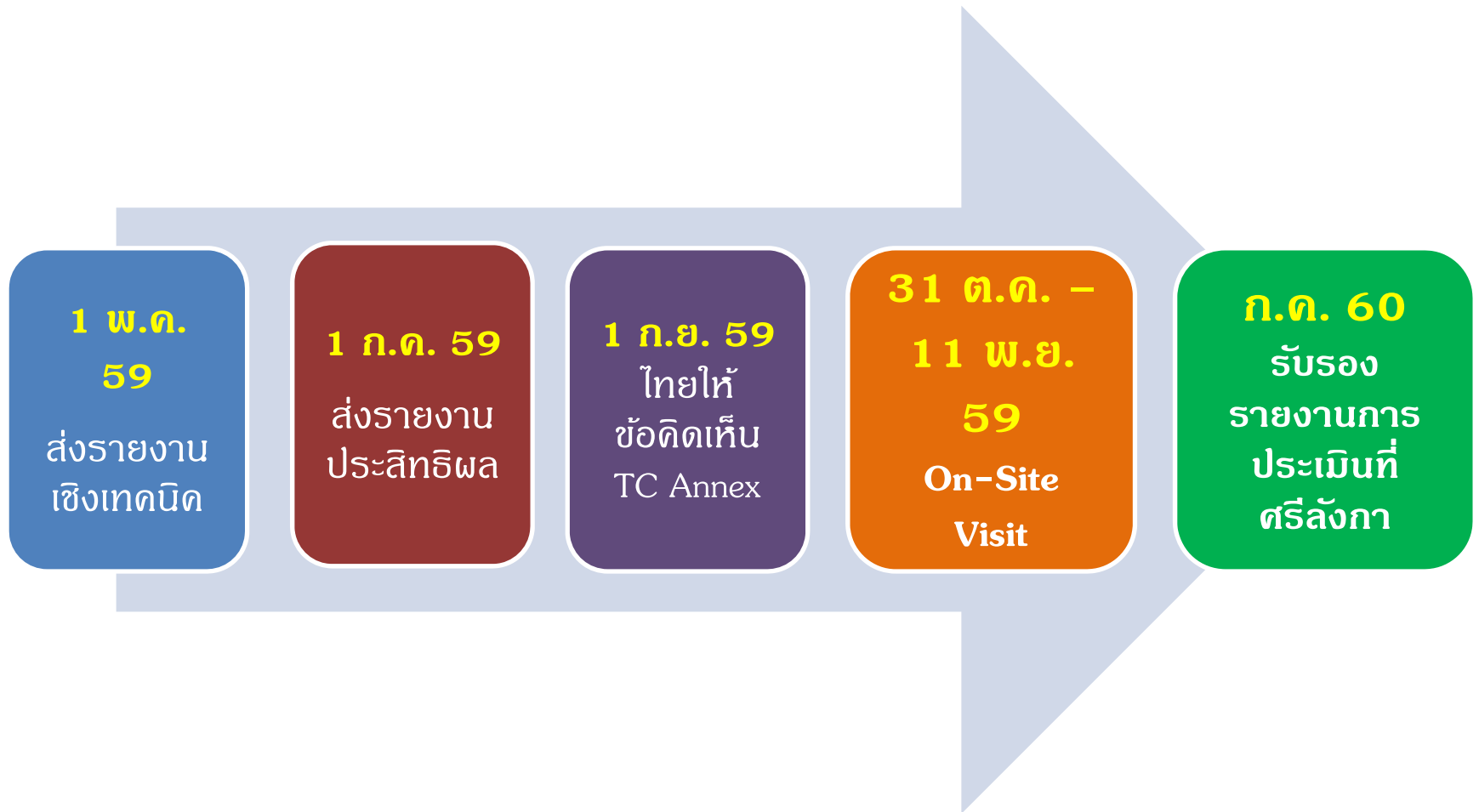
ส่งข้อมูล
ผลดำเนินงานของไทย

On-site

Visit

(31 ต.ค.-
11 พ.ย.)

กรอบเวลาสำคัญ

How to Fill Thailand's Gaps?

- ข้อบกพร่องกฎหมาย
- การปฏิบัติ

How to Fill **Thailand's Gaps?**

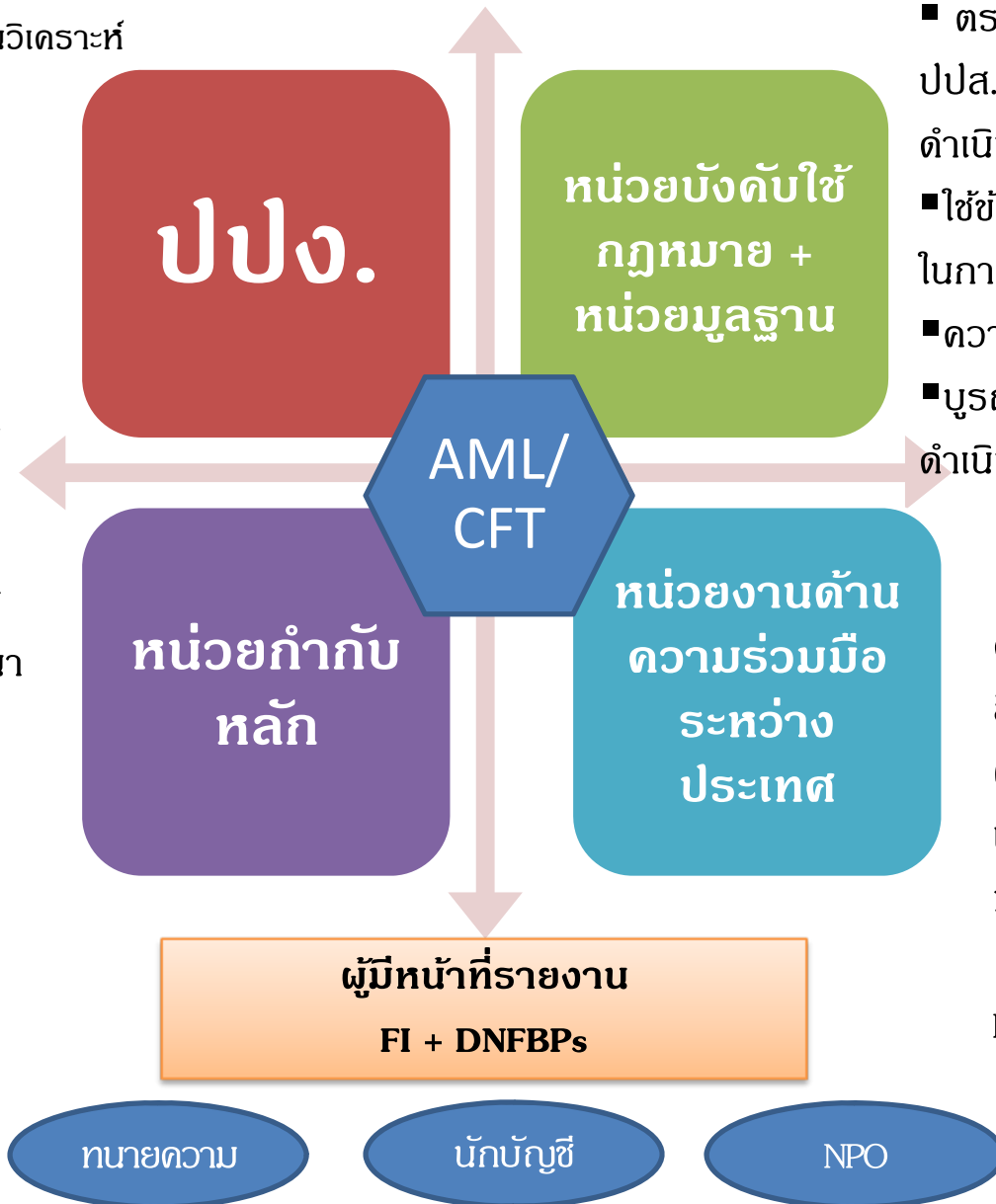
● ข้อบกพร่อง

- เร่งออก ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ เกี่ยวกับ
 - การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่ WMD
 - กำหนดความผิดมูลฐานเรื่องหลีกเลียงภาษี และสรรพสามิต
 - มาตรการควบคุมและตรวจสอบเกี่ยวกับการนำเงินตรา ตราสารทางการเงินเปลี่ยนมือ ออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศ
 - มาตรการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรด้าน AML/CFT
 - ข้อกำหนดให้นิติบุคคลเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลและผู้รับประโยชน์
 - มาตรการกำกับดูแลนายความ และนักบัญชีไม่ให้ถูกใช้ ML/FT
- ออกนโยบาย และมาตรการอย่างสอดคล้องกับความเสี่ยง ML/FT
- มีอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอในการปฏิบัติ

How to Fill Thailand's Gaps? : การปฏิบัติ

- รับ/วิเคราะห์/ส่งต่อรายงานวิเคราะห์เพื่อใช้ดำเนินคดี
- กำกับตรวจสอบการปฏิบัติ FI+DNFBPs +NPO
- ยึด/อายัดทรัพย์สิน
- ดำเนินคดี ML/FT
- บริหารจัดการทรัพย์สิน
- ออกนโยบาย/มาตรการด้าน AML/CFT

- รปท./ก.ล.ต./ คปก./กรมส่งเสริมสหกรณ์/กรมพัฒนาธุรกิจการค้า/กรมการปกครอง กำกับดูแลตามความเสี่ยง
- ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการกำกับที่เกี่ยวกับ AML/CFT กับ ปปง. และหน่วยงานต่างประเทศ

- ตร./ DSI/กรมตุลาการ/ปปส./ป.ป.ช./ป.ป.ท. ฯลฯ ดำเนินคดีตามความเสี่ยง ML/FT
- ใช้ข้อมูลการวิเคราะห์ของ ปปง. ในการดำเนินคดี
- ความร่วมมือด้าน AML/CFT
- บูรณาการการสืบสวนและดำเนินคดี

- กต./อส/ DSI/ ดท. ให้ความร่วมมือในการสืบสวน ดำเนินคดี ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่างประเทศ (MLA+ Extradition+ Egmont+ MOU)

ด้านการบังคับใช้กฎหมาย

- สืบสวน ดำเนินคดี ML/FT ยึด/อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดอย่างเหมาะสมกับความเสี่ยงของไทยด้าน ML/FT (ทุจริต ฉ้อโกง ยาเสพติด ค้ามนุษย์ การพนัน สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ก่อการร้าย)
- บูรณาการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดี ML/FT และกำหนดหน่วยงานเพื่อการประสานเรื่อง ML/FT
- ตรวจสอบการขนเงินสดและตราสารทางการเงินเปลี่ยนมือผู้ถือข้ามแดน รวมทั้งยึด และริบกรณีสงสัย ML/FT
- ใช้รายงานการวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินของ ปปง. ในการดำเนินคดี ให้มากขึ้น และให้ feedback แก่ ปปง. เพื่อพัฒนาการใช้ประโยชน์จากรายงานการวิเคราะห์

ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (ต่อ)

- มีการลงโทษคดี ML/FT ที่เหมาะสม และความหลากหลายของคดีมูลฐาน และคดีอาญาฟอกเงิน
- ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับคดี ML/FT อย่างรวดเร็ว ทันกาล
- จัดสรรกำลังคน และงบประมาณในการดำเนินการอย่างเหมาะสม
- เก็บข้อมูล สถิติ และคดีตัวอย่าง

ด้านการกำกับ

- ประเมินความเสี่ยงด้าน ML/FT ของหน่วยงานภายใต้กำกับ
- จัดทำแผนการกำกับ ตรวจสอบด้าน AML/CFT อย่างเหมาะสมกับความเสี่ยง
- กำกับดูแล FI DNFBPs และ NPOsตามความเสี่ยง (กรณีทนายความ และนักบัญชี อาจพิจารณากำกับผ่าน SRBs)
- จัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติข้อกำหนดด้าน AML/CFT ให้ผู้อยู่ภายใต้การกำกับ
- เผยแพร่ อบรมให้ความรู้ด้าน AML/CFT แก่ผู้มีหน้าที่รายงานอย่างสม่ำเสมอ
- ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการกำกับที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT กับ ปปง. และหน่วยงานต่างประเทศ
- จัดสรรกำลังคน และงบประมาณในการดำเนินการอย่างเหมาะสม

ด้านข่าวกรองทางการเงิน

- เพิ่มการจัดทำรายงานวิเคราะห์ข้อมูล สืบสวนทางการเงินเพื่อใช้ประกอบการสืบสวน ดำเนินคดีเกี่ยวกับ ML/FT จัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis) และจัดทำรูปแบบการฟอกเงิน
- แสดงให้เห็นว่าได้มีการใช้ข้อมูลการวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินไปดำเนินคดีได้สำเร็จ
- ให้ feedback แก่ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรม
- ให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรองทางการเงิน

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ปฏิบัติตามอนุสัญญาอาเสพติด/ องค์การอาชญากรรมข้ามชาติ/ ต่อด้านการทุจริต/ ต่อด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างครบถ้วน
- ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันทางอาญา (MLA) ด้วยความรวดเร็ว จัดข้อจำกัดการให้ความร่วมมือ
- ให้ความร่วมมือในการสืบสวน ดำเนินคดี ยึดอายัด ริบทรัพย์ แบ่งปันทรัพย์ ส่งคืนทรัพย์ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่างประเทศ และความร่วมมือด้าน AML/CFT รูปแบบอื่น ๆ
- แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการให้ความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตัวอย่างคดี จำนวนการดำเนินการตามคำขอ ดำเนินการด้วยความรวดเร็ว

ด้านกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

- กำกับไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรตกเป็นเครื่องมือ ML/FT รวมทั้งมีการลงโทษที่เหมาะสมกรณีไม่ องค์กรไม่แสวงหากำไรไม่ปฏิบัติตาม
- ส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการองค์กร ไม่แสวงหากำไร

ด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และ มาตรการควบคุม WMD

- ดำเนินมาตรการทางการเงิน (ยึด/อายัดเงินหรือทรัพย์สิน) ของบุคคลหรือองค์กรที่ UNSC ประกาศว่าเกี่ยวกับการก่อการร้าย และ WMD โดยไม่ชักช้า

สถาบันการเงิน ผู้ประกอบอาชีพ ทนายความ นักบัญชี และNPO

- ดำเนินการตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/FT เช่น
 - รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และรายงานประเภทอื่น ๆ
 - ดำเนินมาตรการ CDD
 - มาตรการเกี่ยวกับลูกค้าที่เป็นผู้มีสถานภาพทางการเมือง
 - ข้อกำหนดเกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
 - กำหนดนโยบายและมาตรการภายในด้าน AML/CFT และอบรมพนักงาน

สถาบันการเงิน ผู้ประกอบอาชีพ ทนายความ นักบัญชี และNPO (ต่อ)

- ดำเนินการตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/FT เช่น
 - ระบุการดำเนินการทางการเงินกับบุคคลที่ถูกกำหนด
 - เก็บข้อมูลเอกสาร หลักฐาน ข้อมูลทางธุรกรรมเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปีนับแต่สิ้นสุดหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า
 - ข้อจำกัดเรื่องการรักษาความลับของลูกค้าต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินมาตรการ AML/CFT

ประเด็นที่ขอความร่วมมือ

- เร่งดำเนินการตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์
- แก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินการด้าน AML/CFT (ถ้ามี)
- ให้ข้อมูล และร่วมกรอกข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินการของประเทศไทยด้าน AML/CFT:

(ระยะเวลา ต.ค. 58 – ก.ค. 60)

- ด้านความสอดคล้องของกฎหมาย กระบวนการ (TC Template)
- ด้านประสิทธิภาพ (EA Template)

ประเด็นที่ขอความร่วมมือ (ต่อ)

- ให้ความร่วมมือแก่คณะผู้ประเมินที่ขอพบเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมระหว่างการประชุม on-site
(ระยะเวลา 31 ต.ค. – 11 พ.ย. 59)
- มอบหมายเจ้าหน้าที่หลักที่มีความชำนาญ และเข้าใจการดำเนินงานด้าน AML/CFT ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกิจของหน่วยงาน เป็นผู้ให้ข้อมูลต่อคณะผู้ประเมิน
(ระยะเวลา 31 ต.ค. – 11 พ.ย. 59)

ข้อเสนอแนะในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

- สรุปข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอธิบายกระบวนการดำเนินงานตามกฎหมาย
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทที่เป็นอยู่ การปฏิบัติ ขั้นตอนการดำเนินการ ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติที่จำเป็น และกลไกที่มีอยู่ เช่น เรื่องความร่วมมือในประเทศ มีกลไกส่งเสริมความร่วมมืออย่างไร ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่ได้จากการดำเนินกลไกดังกล่าว
- เล่าเรื่องราวความสำเร็จเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิผล พัฒนาการของการดำเนินงานด้าน AML/CFT ในทางที่ดีขึ้น โดยใช้ข้อมูลสถิติ หรือ ยกตัวอย่างคดีสำคัญ ๆ ที่แสดงให้เห็นความร่วมมือ หรือความซับซ้อนในการดำเนินการ แสดงให้เห็นว่าดำเนินการตามความเสี่ยง การใช้ประโยชน์จากข่าวกรองทางการเงิน
- ข้อมูลที่จะนำเสนอต้องเป็นมาตรการที่กำลังดำเนินการอยู่หรือมีผลบังคับใช้ก่อนสิ้นสุดการ on-site

ข้อแนะนำในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

- สกิติที่แสดงต่อผู้ประเมินอย่างน้อยต้องมี
 - สกิติรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และการรายงานธุรกรรมอื่น ๆ
 - สกิติการดำเนินคดี ML/FT (การสืบสวน การดำเนินคดี การลงโทษ และการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผลการดำเนินงานตามความเสี่ยง เช่น มีการดำเนินคดีกับอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มขึ้น)
 - สกิติด้านการกำกับดูแล (จำนวนครั้งการติดตาม ตรวจสอบ การฝึกอบรม เผยแพร่ความรู้ด้าน AML/CFT และ การลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT)
 - สกิติด้านความร่วมมือในประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศ (ความร่วมมือด้าน MLA การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความร่วมมืออื่น ๆ ของหน่วยบังคับใช้กฎหมาย หน่วยกำกับ และหน่วยข่าวกรองทางการเงิน)
- สกิติต้องสะท้อนให้เห็นว่ามีการดำเนินการ และจัดสรร คน เงินอย่างเหมาะสมกับความเสี่ยงที่ระบุใน National Risk Assessment

ข้อแนะนำในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

- ควรอธิบายให้เห็นภาพการทำงานของระบบ หรือมาตรการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแนวโน้มอาชญากรรม
 - เน้นการนำเสนอจุดแข็งของระบบ
 - มีมาตรการในการจัดการกับจุดอ่อน หรืออธิบายให้ผู้ประเมินเข้าใจว่า ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศ หรือไม่มีความเสี่ยง
- เลือกให้ข้อมูลเฉพาะที่ตรงประเด็น ไม่ควรให้ข้อมูลมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เพราะอาจทำให้คณะผู้ประเมินสับสนและมีความยุ่งยากในการทำความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

- ตอบให้กระชับ และนำเสนอผลลัพธ์มากกว่าการตอบในเชิงอำนาจหน้าที่
- ตอบผู้ประเมินในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศไทย

#Team Thailand

